

1737 2. Beh. af Forsl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1873 til 31. Marts 1874.

1738

hold til, hvad Livets Fordyrelse er gaaet fremad. Hvis jeg ikke husker feil, blev Kommunitetsstipendiet i 1844 ansat til 130 Portioner a 96 Rd. medens det nu udgjør 130 Portioner a 144 Rd. Dette er jo en stor Forøgelse i Tilskudet, men i 1844 kunde en Fader holde sin Søn i Kjøbenhavn som Studerende for omtrent Halvdelen og vistnok under Halvdelen af, hvad det nu koster. Jeg tror derfor, at det fortjener at komme under Overveelse, om der ikke er Anledning til at forøge Summen 144 Rd. saaledes, at den kommer mere i Samklang med, hvad der nu kræves for, at en Student kan opholde sig i Kjøbenhavn. Men der er endnu et andet Spørgsmaal, som jeg tror bør komme under Overveelse, og som jeg tillægger en ikke ringe Vægt. Som bekendt have jo i de senere Aar Studeringerne for en stor Del taget en anden Retning end tidligere. Den, der tidligere studerede, maatte nødvendigvis vende sig til de klassiske Studier; det var den eneste Maade, hvorpaa det den Gang var givet, at man virkelig kunde studere. Nu er det for en stor Del anderledes. Ved Siden af de klassiske Studier har Studiet af Realvidenskaberne trængt sig frem, og vi have en Repræsentant herfor, som er af stor Vigtighed for vor hele Udvikling, nemlig den polytekniske Lærestiftelse. Denne Anstalts Virksomhed stiger med hvert Aar, og efter hvad jeg har faaet meddelt efterhaanden — jeg har ingen officiel Meddelelse derom — kan man nu anslaa de Studerendes Antal til omtrent 150. Hvad er da nu gjort for at støtte den polytekniske Lærestiftelse, som vi Alle indrømme har en stor Betydning for vor Udvikling? Der er tilstaaet polytekniske Examinander 8 Portioner a 100 Rd., og man har gjort sig særdeles Umage for at klausulere Bestemmelsen om disse Portioner saa stærkt som muligt, idet det nemlig hedder: „til saadanne polytekniske Examinander, der med fortrinlig Flid og Dygtighed arbeide paa deres videnskabelige Uddannelse“. Fortrinlig Flid og Dygtighed skal naturligvis til for alle Studerende, naar de skulle være værdige til at modtage en offentlig Understøttelse, men da dette ikke staaar andre Steder, hvor det kunde staa, men just tilføies her, saa falder det i Dinene. Denne Tilføining kunne vi jo imidlertid se bort fra og blot holde os til Summen 8 Portioner a 100 Rd. Det vil være aabenbart, at denne Sum aldeles ikke staaar i Forhold til den Betydning, som dette Institut har for vor hele fremtidige Udvikling. Jeg skal derfor tillade mig at henstille til den høitærede Kirke- og Undervisningsminister, om han

ikke vil tage under Overveelse, om det ikke var en bedre Anvendelse af Kommunitetets overflødige Midler — hvis det maa være tilladt at tale saaledes om dette Instituts Midler — i Sammenligning med den Anvendelse, som nu gjøres af dem, for det Første at forøge Understøttelsen til de Studerende, som efter de gamle Regler anses berettigede til at oppebære Understøttelse, og for det Andet at udvide Understøttelsen til en rundeligere Sum og til et langt større Antal Portioner end det, der nu gives til de polytekniske Studerende.

Kellemann: Jeg maa takke den ærede sidste Læser for de Bemærkninger, som han fremkom med, fordi han derved bragte en Sag paa Bane, som vist fortjener al Opmærksomhed. Det er vist saa sandt som Noget, at de Stipendieunderstøttelser, som nu tildeles de Studerende, ikke staa i Forhold til de Priser, som Livsforbrøndenheder for Liden staa i; og ligesom man jævnlig, efterhaanden som Prisen paa Livsforbrøndenheder og i det Hele taget Livets Dyrhed er stegen, har forhøjet dette Stipendium, saaledes er der vist al Grund til ogsaa nu at følge det Exempel, som saaledes er givet. Sidste Gang, da Forhøielse fandt Sted, var i 1855; men i den Næste Aar, der er gaaet siden den Tid, er det sikkert nok blevet betydelig dyrere at studere her i Byen, end det forhen har været. Der er saa meget mere Grund til at foretage disse Forøgelser efterhaanden i Forhold til Livsforbrøndenhedernes Stigen i Pris, som man jo maa erindre, at Kommunitets Stipendiet oprindeligt er Vederslag for Naturalforpleining. I forrige Aarhundrede ydedes jo dette Stipendium til de Studerende paa den Maade, at de bleve bespiste; men af Grunde, som Enhver let vil se, fandt man sig efterhaanden misfornøjet med denne Indretning, som jo vel heller slet ikke egner sig til at bruges nuomstunder, og der blev da i Stedet for denne Forpleining in natura sat et Pengestipendium. Jeg vil blot fremhæve denne Betragtning, fordi det forekommer mig, at den gjør det endnu mere indlysende, at det er naturligt og billigt, at Stipendiets Størrelse følger saa nogenlunde med Livsforbrøndenhedernes Pris. — Med Hensyn til det andet Punkt, som blev fremhævet, tror jeg ogsaa, at der gjøres forholdsvis Lidt i den Henseende fra Kommunitets Side; men jeg vil dog henlede Opmærksomheden paa, at noget Mere gjøres der dog, end det efter den ærede sidste Læzers Ytringer syntes, idet det jo nemlig maa erindres, at naar En, der studerer ved den polytekniske Lærestiftelse, i Dvrigt